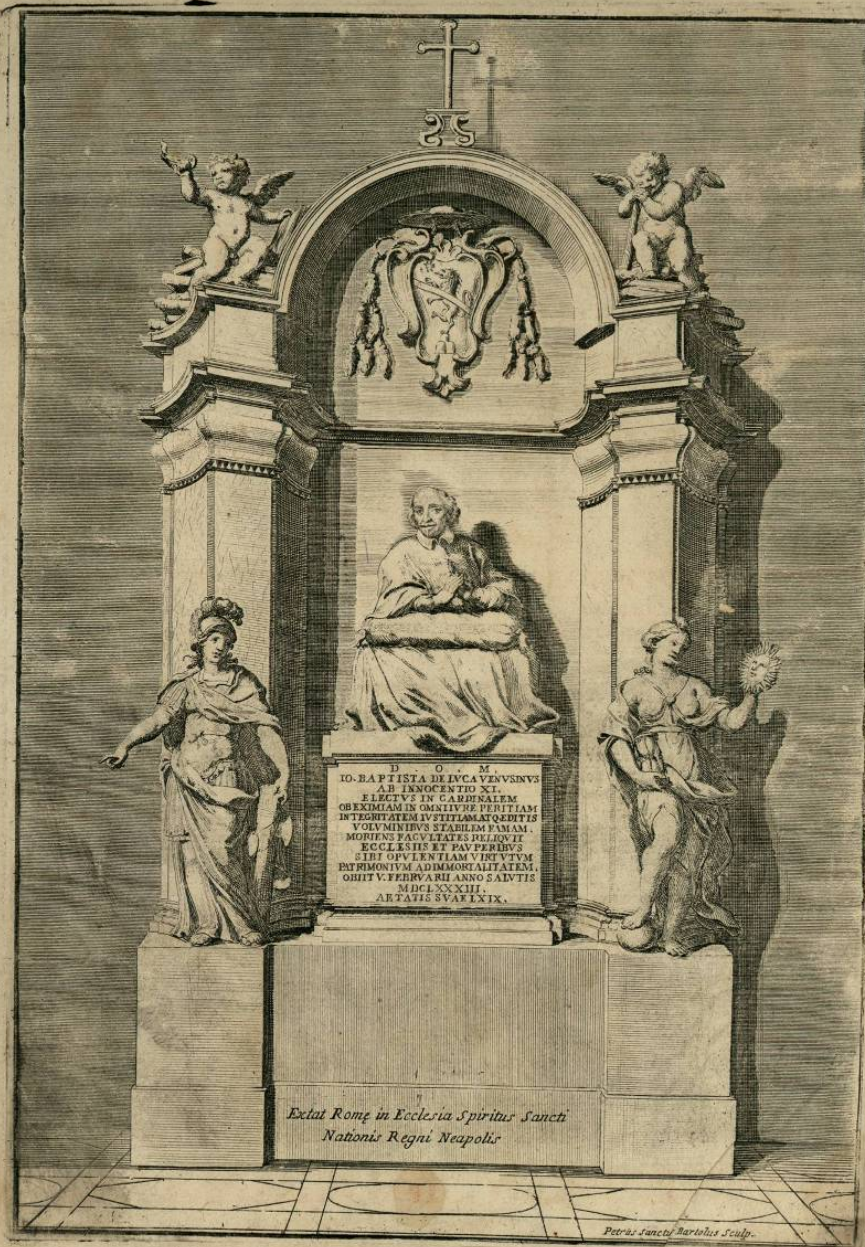

KB230
.A3
T45
1726
v.1
c.1

1080045722

JO. BAPTISTÆ
DE LUCA
 VENUSINI,
 S. R. E. Presbyteri Cardinalis;
THEATRUM
 VERITATIS & JUSTITIÆ,

SIVE DECISIVI DISCURSUS PER MATERIAS, SEU TITULOS
 distincti, & ad veritatem editi in forensibus controversiis Canonicis & Civilibus,
 in quibus in Urbe Advocatus pro una partium scripsit, vel consultus respondit.

LIBER PRIMUS.

De Feudis, & Bonis Jurisdictionalibus, ac Bulla Baro-
 num; cum Decisione feudali M. C. Siciliae, & Disceptatione
 D. Lælii Boscoli J. C. Parmensis.

CUM ANNOTATIONIBUS, AC DISCURSIBUS, QUI ANTEA
 in Supplementis extabant, necnon aliquibus Sacrae Rotæ Romanae recentissimis De-
 cisionibus, & Summorum Pontificum Constitutionibus ad materias facientibus, suis
 locis optime adjectis.

VENETIIS, MDCCXXVI.

Ex Typographia Balleoniana.

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIIS.

DE LUCA

VENUSINI

THEATRUM

VERITATIS & JUSTITIAE

SIVE DECAVI CURSUS PER MATRIAS, SEU TITULOS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

LIBER PRIMUS.

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

DE SACRÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC SULLÆ PRINCIPALIS

VENETIIS, MDCCXVI.

EX TYPOGRAPHIA BALLONIANA

PERPETUUM PERMISSUM, AC PRIVILEGIUM

AD LECTOREM

Brevis notitia Authoris.

Sistitur tibi, amice Lector, in suo Veritatis, & Justitiæ Theatro redivivus Eminentissimus CARDINALIS DE LUCA; sistitur, sed ornatiori quàm antea cultu, imò & ditiori. Ut enim ii, qui vestes acu pingunt, nonnullas in eis interserunt gemmas, quò pretiosiores, & fulgentiores evadant: ita & modò ex his Typis prodiens hic Author, diligentia Impressoris effecit, ut nedum aptatis suo loco supplementis ornatior, & meliori ordine dispositus exeat, sed plurimis Apostolicis Constitutionibus, & recentissimis congruè appositis Sacræ Rotæ Decisionibus adauctus, & ditatus, in publico Orbis Theatro clariùs effulgeat. Et ne quid ulterius optandum vitio gentis humanæ tibi supersit, damus aliquam, brevem licet, præclari Hominis qualitatium notitiam.

Ortus est honesto genere Venusii, Patriam sortitus cum Lyrico Poeta communem. Legalis Theoriæ spatia emensus, & Jurisconsulti titulo donatus, florente juvena se ad Urbem contulit, ibique in Fori luce, & usu versatus est, consilio ne, an casu incertum, sed quoquomodo, bono utique fato. Illud certum est, quòd gravibus sensim negotiis adhibitus, eximium virtutis, & doctrinæ specimen dedit. Mira in eo erat in causis cognoscendis, earumque ponderibus examinandis accuratio: Et quia præstabat ingenii acumine, quà juris sensum aperiens, quà controversiarum laqueos enodans, æquitati ut plurimum studens, gladio distinctionis dissidentium sententiarum quasi Gordianum nodum dirimebat. Hinc contigit, ut brevè illustre inter Advocatos nomen sit adeptus, semperque retinuerit. Cæterùm labentis suæ familiæ superstes; ætateque jam fatiscente, spei suæ navim mutata velificatione aliò dirigere statuit; Sacris igitur initiari, & Sacerdos fieri voluit, non sine sensu etiam à negotiis se imposterum abstinendi, & Deo, sibi que vivendi. Sed ne tantus Vir Curia Romanæ deesset, laudatissimæ memoriæ INNOCENTIUS XI. obstitit, qui statimque ad Summi Pontificatus apicem fuit evectus, ad se accersitum, Auditoris sui primùm, mox supplicum etiam Libellorum Secretarii titulo, & honore decoravit. Quibus in muneribus universæ Curia expectationi peregre respondit, eaque ita administravit, ut innocentia, æqui-

æquitatis, & justitiæ, nulla cupiditatis, avaritiæque suspicione, præclarum se cunctis lumen, & exemplar exhibuerit; unde prælibatus Pontifex, ejus virtutibus permotus, Virum benemerentem, quocum graviora negotia communicabat, quemque ad interiora de Republica Consilia admittebat, in amplissimum Purpuratorum Patrum Senatuum adlegit, pluribusque Sacris Congregationibus adscripsit. At meritis suis parta dignitate non diù frui licuit, nondum enim elapso biennio (ut est rerum humanarum inconstantia) non tam ætate, quàm laboribus, curisque confectus, Vir longè clarissimus extinguitur; sed illius memoria

Clarescit seclis innumerabilibus.

Statura fuit procera, facie decora, incessu & gestu gravis, videntia in dicendo energia, illustri facundia, visu demùm, & auditu juxta venerabilis. Accedebant corporis dotibus insignia animi ornamenta, abstinencia, pudicitia, Justitiæ amor, juncta æquitate & prudentia; qua ratione ejus domus, dum Advocati munus exercuit, ut de Scævola Jurisconsulti vestibulo narratur, magnorum hominum frequentia, & splendore coruscabat. Reliquit vivens Jurisprudendum Reipublicæ hoc Justitiæ, & Veritatis Theatrum, in quo quas præclari Jurisconsulti partes egerit, dum Liber sit animi speculum, ejus Responso sapientiæ, & prudentiæ plena ostendunt: Stylus præterea est facilis, non caligine obsitus, ac mentis aciem effugiens; sed more Romano planus, perspicuus, atque omnium intelligentiæ ultrò se offerens. Nec tamen defuere qui in ipsum, utpotè in Doctoribus allegandis nimis parcum, inveherent; sed homo sapiens, qui noverat à forensibus Rabulis, & Leguleis has ut plurimum allegationes ad pompam, non ex necessitate expiscari, & congeri, ut doctiores apud non doctos appareant, earum inutilem, & superfluam farraginem neglexit; sed in asserenda propositionum veritate ex penetralibus Jurisprudentiæ ipsarum deprompta ratione, legaliter philosophando, æquivoca detegendo, & fallacias repellendo totus fuit; satius ducens ex succipleno discursu ratione animato, Pauli, Labieni, & aliorum veterum Jurisprudendum vestigiis insistere, quàm ariditate judicii languentibus argumentis, & sine ratione fermè enectis, subsidium à vana, & pomposa Doctorum allegatione fumere: Punctuales tamen, & ad rem facientes doctrinas non contempsit, sed veneratus est, & allegare non omisit, ut ejus volumina evolventi patebit. Hæc te scire volui Lector, & valere.

SERIES LIBRORUM

Continentium Materias totius Operis.

L I B. I.

De Feudis, & bonis Jurisdictionalibus, ac Bulla Baronum.

L I B. II.

De Regalibus,
Hoc est,

Officiis venalibus, locis Montium, aliisque juribus cum Principe seu Republica, Vinctigalibus, & gabellis, salinis, & mineralibus, monetis, viis publicis, fisco, & aliis de quibus *in cap. unico, quæ sint Regalia.*

L I B. III.

De Jurisdictione & Foro competenti.

P A R S II.

De Præminentis, & Præcedentiis.

Sub quibus

De Jure Cathedralico, Metropolitico, Nobilitate, Civilitate, & aliis juribus honorificis.

L I B. IV.

De Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque retractu.

P A R S II.

De Emphyteusi.

P A R S III.

De Locatione, & Conductione.

L I B. V.

De Usuris, & Interesse.

P A R S II.

De Cambiis.

P A R S III.

De Censibus.

P A R S IV.

De Societatibus Officiorum.

L I B. IV.

De Dote, Lucris dotalibus, & aliis dotis appenditiis.

L I B. VII.

De Donationibus.

P A R S II.

De Emptione & Venditione.

P A R S III.

De Alienationibus, Contractibus, Obligationibus, & pactis in genere.

P A R S IV.

De Tutoribus, Procuratoribus ad negotia, Administratoribus, & aliena negotia gerentibus.

L I B. VIII.

De Credito & Debito, Creditore & Debitore.

L I B. IX.

De Testamentis, Codicillis, & ultimis voluntatibus.

P A R S II.

De Hærede, & Hæreditate.

P A R S III.

De Legitima, Trebellianica, & aliis detractionibus.

L I B. X.

De Fideicommissis, Primogenituris, & Majoratibus.

L I B. XI.

De Legatis.

P A R S II.

De Successionibus ab intestato.

P A R S III.

De Renunciationibus.

L I B. XII.

De Beneficiis Ecclesiasticis in genere.

P A R S II.

De Canonicis & Dignitatibus, Capitulo, electione, & actibus capitularibus.

P A R S III.

De Parocho, & Parochiis.

L I B. XIII.

De Jurepatronatus.

P A R S II.

De Pensionibus Ecclesiasticis.

L I B. XIV.

De Regularibus, & Monialibus.

P A R S II.

De Matrimonio, Sponsalibus, & Divortio.

P A R S III.

De Decimis, Oblationibus, & Eleemosynis.

P A R S III.

Miscellaneum Ecclesiasticum, de Immunitate Ecclesiastica, locali, reali, & personali, & de Episcopis, Praefatis, & Clericis; ac etiam de Censuris, Misis, Processionibus, & aliis materiis Ecclesiasticis.

P A R S V.

Annotationes practicae ad Sacrum Concilium Tridentinum in rebus concernentibus Reformationem, & Forensia.

L I B. XV.

De Judiciis, & Judicialibus.

Hoc est,

De sententia, & rejudicata, executione, Attentatis, Judice, Advocatis, Procuratoribus, expensis, & aliis ad materiam Judiciorum.

P A R S II.

Relatio Curiae Romanae circa Forensia.

P A R S III.

Conflictus Legis, & Rationis, sive observationes in iis Legalibus propositionibus, quae rationi repugnare videntur, vel illa carere.

Et in fine opusculum: *Dello Stile Legale.*

L I B. XVI.

Repertorium, seu Index generalis totius Theatri.

L I B. XVII.

Tractatus de Officiis Venalibus vacabilibus Romanae Curiae.

Jura, seu Documenta super suppressione Collegii Secretariorum Apostolicorum; de Locis Montium non Vacabilium Urbis, una cum Constitutionibus, Reformationibus, & Provisionibus super dictis Locis Montium.

L I B. XVIII.

Commentaria ad Constitutionem INNOCENTII XI. de Statutariis Successionibus, cum Particulis Statutorum, & Legum excludentium feminas propter masculos, tam intra Statum Ecclesiasticum, quam extra illum.

De Pensionibus Ecclesiasticis ad ornatum Constitutionis ejusdem Pontificis, de illis ultra medietatem non transferendis. Cum variis Indultis transferendi, ac retinendi Ecclesiasticas Pensiones.

INDEX

INDEX ARGUMENTORUM
IN DISCURSIBUS,

Qui habentur in hoc primo Libro de Feudis, Bonis Jurisdictionalibus, & Bulla Baronum.

D I S C. I.

senogallien. Castrorum.

De facultate subinfeudandi competente de jure, vel ex lege Investiturae. Et quando devoluto feudo devolvatur subfeudum. Quando subinfeudatio dicatur facta in fraudem, & quae requirantur ad subinfeudationis validitatem. Et aliqua de Bulla Pii V. de non subinfeudando.

D I S C. II.

Comaclen. Vallium.

Bona sita intra fines feudi, an praesumantur feudalia, vel allodialia, ad effectum videndi, cuinam incumbat onus in casu devolutionis, unam, vel alteram qualitatem probandi, an Domino, vel haeredi feudatarii; Qua occasione agitur de eadem materia respectu controversiarum inter Feudatarium, & Vassallos. Pischeriae, seu Pischeriarum emolumenta, an & quando sint de Regalibus. Quando aquae dicantur maris, & publicae, vel potius stagnantes, & privatae.

D I S C. III.

Pisauren. Molendinorum.

Bona per Civitatem infeudatam possessa, & per eam tradita Feudatario, an censentur data tamquam Principi, & Feudatario, vel tamquam privatae personae; Et an devoluto feudo illa remaneant haeredum recipientis, vel redeant ad Civitatem dantem, vel potius tamquam feudo incorporata, cum ipso feudo ad Dominum devolvantur. Praescriptio an prosit Feudatario contra Dominum directum.

Et aliqua remissive de articulo, an quod possidetur a Feudatario intra fines feudi dicatur feudale, vel allodiale, & praesertim molendina, & bona quibus aliqua jurisdictio annexa est; Et quando dicantur bona habere annexam jurisditionem.

D I S C. IV.

Firmana Feudorum.

De Constitutione Pii IV. revocatoria infeudationum, ac de Constitutione Gregorii IX. prohibente infeudationes sine assensu Cardinalium, quomodo procedant.

Infeudatio quando dicatur gratuita, & ex gratia, & quando ex causa onerosa, & corresponsiva.

De Bulla Pii V. de non infeudandis, an cessent concessionem praecedentes, effectum sortitur postquam dicta Bulla emanavit.

Prorogatio antiquae investiturae, an sit nova concessio, & diversa, & an faciat feudum novum.

Concessio facta habenti feudum, vel officium ad certum tempus, an duret pro tempore prorogato.

D I S C. V.

Urberetana Feudi.

Feudum, quod praetenditur ex aliqua causa devolutum, si eidem concedatur, an dicatur novum, vel antiquum; Et an nova concessio dicatur potius remissio poenae, & caducitatis, quam vere concessio nova.

An ob canones non solutos feudum devolvatur ipso jure, vel requiratur sententia declaratoria.

Card. de Luca Lib. I.

De Concessionibus, & actibus factis per Bonificium IX. & alios Pontifices durante Schismate, an sint revocati per Concilium Constantiense.

D I S C. VI.

Engubina. seu Civitatis Castellii Castri.

Castrum an praesumatur feudale, vel allodiale; Et cui incumbat unam, vel alteram qualitatem probare, an scilicet Domino agenti ad devolutionem esse feudale, vel haeredi Feudatarii defuncti esse allodiale; Et quatenus aliqua feodalitatis probationes, vel indicia concurrant, an exinde resultet exclusio foenarum. Et aliqua de subfeudo regulando a natura feudi; Et an omnia castra possessa, vel concessa per Duces Urbini dicantur spectare ad illum Statum, seu Ducatum.

D I S C. VII.

Mantuana Feudi. seu honorum.

Subfeudi devolutio per lineam finitam, vel alium casum, an fiat ad subinfeudantem, & Dominum immediatum, vel ad infeudantem, & Dominum directum mediatum.

Et quando subfeudum transeat in feudum directum, & in capite.

D I S C. VIII.

Mutinen. Feudorum.

De successione ad defectam portionem feudi, quod per plures lineas possidebatur, an aequaliter debeat per jus accretendi, vel non de cretendi omnibus lineis superstitibus, non curata graduum inaequalitate, vel potius in ea succedatur juxta ordinem proximitatis, & quomodo ista regulanda sit, an a persona ultimi morientis, vel ab illa primi acquirentis. Et de natura, qualitate, & distinctione feudorum juris Francorum, vel Longobardorum, & quae sint dividua, vel individua.

D I S C. IX.

Mutinen. Feudi.

An & quomodo feudum dividuum, quod dici solet juris Longobardorum, possit per Feudatarium de Principis consensu erigi in primogenituram, ac effici feudum individuum in praedictum agnatorum.

Erecta super feudo dividuo, dignitate Ducis, Comitis, vel Marchionis de sui natura individua, num alteret naturam feudi, ac illud facit individuum, vel solum ipsa dignitas prerogativam habeat primogeniturae, feudo remanente in sua natura antiqua.

Feudum novum permutatum cum feudo antiquo, seu in illius locum subrogatum, an dicatur novum, vel antiquum, & quid si hujus novi valor longe excedat illum antiquum, an in hac parte excedente dicatur feudum novum.

D I S C. X.

Mantuana Feudi.

De eadem materia discursus praecedentis, scilicet, an feudum ex pacto, & providentia antiquum possit erigi in primogenituram, & an ab eo semel erecta possit recedi.

a Et

Et de qualitate feudorum Episcopatus Mantuæ.
D I S C. XI.

De eadem.
In successione feudorum, qua pro masculis, & feminis concessa sunt, an masculus remotior excludat foeminam proximior.

Feudum, quando dicitur rectum, & proprium, & quando impropriatum; Et an qualitas alterativa corruptam in totum substantiam feudi, illudque omnino impropriat, vel potius inducat impropriationem in ipsa parte, seu qualitate alterata, firma in reliquis remanente ejus natura.

Et an Statuta Laicorum attendenda sint ad regulandam inter laicos successiōem super feudis, & bonis ecclesiasticis, qua originarie proveniunt à Principe laico.

D I S C. XII.

Parthen. Feudi.

An primus acquirens feudum emptitium cum titulo oneroso, & cum clausula feudi antiqui, de illo disponere possit sine assensu ad favorem unius ex filiis, illum gratificando, alios vero eorumque descendentes excludendo, seu postponendo cum erectione primogenitura; seu fideicommissi particularis, vel cum alia dispositione; Et quatenus id facere non possit in ipso corpore feudi, an eandem dispositionem gratificativam facere valeat de integro ejus pretio, seu valore, ad ejus restitutionem gravando feudi successores necessarios, & à lege investitura vocatos.

D I S C. XIII.

Parthen. Feudi.

De capacitate foeminarum in successione feudorum in utriusque Siciliae Regnis, earumque concursu cum masculis ejusdem vel diversae lineae vel gradus.

Et an nepos ex primogenito excludat patrū, & sic filium masculum secundogenitum, vel ejusdem secundogeniti filium masculum ex beneficio representationis, seu lineae, tam in linea descendenti, quam in collateralis, praesertim attentis capitulis Regni Siciliae ultra Pharus; Et aliqua de istorum capitulorum dispositione, & interpretatione in concursu masculi minoris aetate ex masculino secundogenito, & masculi aequalis gradus, sed aetate majoris ex foemina, vel etiam ex masculino tertio genito.

De refutatione feudi cum aliqua reservatione, an & quando valeat, ita ut abdicat jus a refutante; Et quatenus valeat, an censetur personalis, & si refutarius supervivat. Refutatio prae mortem, an refutans redeat ad feudum jure successiōis, vel potius jure solutionis.

An ad effectum successiōis attendendum sit tempus refutationis, vel potius tempus mortis refutantis.

Et aliqua de renunciatione successiōis feudorum per unum alteri agnato facta, an sit personalis, ita ut defuncto renunciatario, salvum remaneat jus renunciantis, vel potius eo excluso jus aperiatur aliis, quamvis remotioribus, potissime ubi renunciatio est per viam transactionis.

D I S C. XIV.

Neapolitana, seu &c.

An & quando foemina secundogenita innupta, & ut dicitur in capitulo, excludat foeminam primogenitam maritam, & dotatam, ad Constitutionem Regnorum utriusque Siciliae incipien. Ut de successiōibus.

D I S C. XV.

Anconitana Feudi.

An filii legitimi per subsequens matrimonium succedant in feudis.

D I S C. XVI.

Veneta seu &c.

An & quando milites Sancti Joannis Hierosolymitani, vel aliarum militiarum hujusmodi, sint capaces successiōis, & retentionis feudorum, & an hæc sint incompatibilia cum Prioratibus, seu Commendis militaribus; Et quid de clericis secularibus, vel novitiis Regularibus, praesertim in Regno Neapolitano.

Et quatenus feudum deferatur novitio, vel clerico in minoribus existentibus in statu retractabili, sed adhuc indeterminato, an unum vel alterum statum eligere velit, qualis prodita sit cautela praedictiorum praeservativa.

D I S C. XVII.

Veneta seu Romana successiōis feudorum.

An clerici sint capaces successiōis feudorum existentium in Regno Neapolitano, quomodo, & quando; Et de tenuta, qua datur Clericis in feudis.

D I S C. XVIII.

Amalphan.

An clericus sit capax feudi, vel legati usufructus feudi in Regno Neapolitano, & an possit, vel admitti soleat ad tutelam, seu baliatum Feudatarii, & quando clericus possit esse tutor.

Legato feudo, seu ejus usufructu, an hæres teneatur legatario ad estimationem.

D I S C. XIX.

Romana Legitime.

Feudum primogenito debium, an & quando imputetur in legitimam, & quatenus debeat imputari, an possit primogenitus reculare feudum, ac petere legitimam in aliis bonis magis utilibus.

De assumpto, quod feudum est legitima primogeniti, quomodo intelligatur, & quanta sit legitima primogeniti in feudo novo, vel antiquo hereditario, & de differentia inter utrumque ad effectum gravaminis.

Aliqua de collatione pretii feudi, quam primogenitus teneatur erga secundogenitos.

Acceptatio feudi ejusque possessio an & quando in proposito praedictet.

Feuda an censentur de bonis melioribus, vel de peioribus, & quomodo aestimentur in concursu allodialium &c.

D I S C. XX.

Romana, seu Fossanen. fructuum.

An feudum dari possit in dotem, atque foemina simpliciter nubente, omniaque ejus bona in dotem constituenta, an censentur comprehensa bona feudalia; Et quatenus non, an vir feudi fructus percipiens faciat suos, vel teneatur ad restitutionem.

D I S C. XXI.

Eadem.

De contributione ad debita Feudatarii defuncti facienda per hæredem in feodalibus, & illum in allodialibus; Et an possit aliter per Feudatarium morientem disponi, gravando unum solum.

Hærede in feodalibus non agnoscente, vel repudiante successiōem, ita ut ex lege investitura feudum alteri proximiori aperiatur, an iste teneatur ad debitam contributionem, eo modo, quo per morientem ordinata fuit.

D I S C.

D I S C. XXII.

Romana contributionis de Columna.

De eadem materia contributionis inter hæredes patrimonii feudalis, & allodialis.
Et an id procedat, ubi patrimonium fuit posita in diversis Provinciis, vel Principatibus.

D I S C. XXIII.

Romana donationis feut. 30. m.

Census, vel creditum acquisitum per Feudatarium super feudo per ipsum possessore, an extingatur, vel potius subsistat, eoque defuncto spectet ad ejus hæredem allodiale.

Vel saltem hereditati allodiali debeatur dicti census, vel crediti extincti summa æquivalens tanquam melioramenti pretium.

Et de confusione actionum ejus, qui est creditor Feudatarii defuncti, & succedat in feudo, &c.

D I S C. XXIV.

Neapolitana feudi.

In feudis non datur simulatio, neque intrat regula, plus valere, quod agitur &c. sed attenditur nudum factum, illeque dicitur Feudatarius, sub cuius nomine quaesitum fuit feudum, quamvis de aliena pecunia, & animo acquirendi pecuniae domino.

Feuda, an sint de melioribus, vel peioribus bonis, quomodo aestimentur, & an possit expediat vendere feudum, ut ex pretio acquirat annuos redditus majoris fructus.

D I S C. XXV.

Iamen.

Debita soluta per primogenitum successorem feudi ex præcepto primi acquirantis, sed erectionis primogeniturae, an repetantur à successoribus in ea, & transmittantur ad hæredes allodiales; Et aliqua de contributo inter successores duplicis patrimonii feudalis, vel allodialis, quando cesset, ac debitum spectet ad unum patrimonium tantum.

D I S C. XXVI.

Romana crediti dotalis.

De assensu generali competente ex gratia, favore dotium super feudis in Regno Neapolitano, an & quando locum habeat, & quomodo intelligatur; Et aliqua de paragio debito feminis super feudis.

D I S C. XXVII.

Nullius Provinciae Barens. melioramentorum.

Feudatarius feudo privatus, & dein de ad illud restitutus, qua melioramenta rescire teneatur ei, qui hoc medio tempore ex domini directi investitura idem feudum possedit, & quomodo hæc melioramenta sint aestimanda.

Et de restitutione Feudatarii rebelles capitulis, & conventionibus pacis, an dicatur gratia importans novam concessionem, vel potius omnimodam restitutionem in pristinum statum jure postliminii, & revivificentiae, seu excitationis antiqui domini.

D I S C. XXVIII.

Campanien. relevii.

De materia relevii, & tappeti solvendorum Regiae Curiae defuncto feudatario per novum Feudum successorem, quomodo, & de quibus bonis sit solvendum.

D I S C. XXIX.

Minebin. census.

An instrumentum rogatum per Notarium vassillum probet contra Baronem, vel pro eo in Regno Neapolitano, & an contractus possit aliunde probari, ita ut subsistat.

Card. de Luca Lib. I.

D I S C. XXX.

Romana census.

De Constitutione Regni Constitutionem Divae memoriae concedente facultatem veniendi adversus factum proprium, & revocandi alienationem feudi; Et an procedat quoad distractum, ac voluntarium recessum ab alienatione jam facta, & Regio assensu roborata.

D I S C. XXXI.

Bojanen. feudi.

Revocata emptione, seu venditione feudi in vim Constitutionis incipien. Constitutionem Divae memoriae, an veniant per emptorem restituendi fructus, & per venditorem solvendum interesse pretii accepti; Et quid si hoc interesse excedat fructus feudi.

D I S C. XXXII.

Neapolitana seu Caputaquen.

Quomodo, & de quibus corporibus deficientibus praestanda sit evictio per venditorem feudi. Et quando intrent termini evictionis vel rei non traditae.

D I S C. XXXIII.

Romana Legati.

An & quando Feudatarius citari, & conveniri possit in feudo, seu in eo foro, cui feudum subjacet quamvis ipse ratione, tam originis, quam domicilii, sit alterius fori; Et aliqua de iudicio legis diffamari, an scilicet illius intentator sit actor, vel reus.

D I S C. XXXIV.

Cajentina praesentis juris pasendi.

An & quando Castra, vel alia bona concessa per Regem Ecclesiae, censentur concessa in feudum, vel in allodium ad effectum competentiae fori in causis, qua occasione ejusdem rei concessae tractandae sint.

D I S C. XXXV.

Hydruntina Bonorum.

Bona possessa per particulares intra feudum, an & quando censentur feudalia seu feudo redditicia; Et quatenus sint talia, quales effectus exinde resultent, tam circa devolutionem in casu lineae finitae, quam circa prohibitionem alienationis.

D I S C. XXXVI.

Montis Pelusii Pralationis.

De jure protomifcos competente ratione sanguinis in feudis, an locum habeat in Feudis Regni Neapolitani qualitate hereditariam admixtam habentibus; Et quid ubi agitur de venditionibus judicialibus, & subhasta.

D I S C. XXXVII.

Ianuen. Iuris protomifcos.

De jure protomifcos, seu redimendi, an & quando competat filiis, vel agnatis adversus emptorem feudi; & de fideicommissio, an capiat feuda, & qua.

D I S C. XXXVIII.

Romana, seu Sabinen. Pralationis.

De jure protomifcos, seu pralationis adversus extraneum emptorem, an competat consorti, qui feudi, seu Castris, vel jurisdictionis partem cum venditore possidebat, quomodo, & quando competat.

D I S C. XXXIX.

Ferraven. Bonorum.

Concessio feudi rustici an censentur facta ad corpus, vel ad mensuram; Et Feudatario confundente fines, cui incumbat onus illos distinguendi, ac probandi identitatem feudi, ejusque fines, & quantitatem; Et an bona per Feudatarium

rium quaesita, & cum feudo confusa efficiantur feudalia.

D I S C. XL.

Ferrariensis iuris piscandi.

Devoluto feudo, an expirent concessionem facta per Feudatarium.

Concessio facta ad beneplacitum, an expiret per mortem concedentis, vel per Feudi, & dignitatis expirationem.

An prima concessio censetur revocata per secundam alteri factam; Et devoluto Feudo dignitatis, an duret dignitas.

D I S C. XLII.

Reatina Castrorum.

In investituris feudalibus, aliisque contractibus super Castris, & bonis jurisdictionalibus, vel similibus, an numerus pluralis resolvatur in singularitates, ita ut pactum devolutionis vel reverfivum, conceptum in persona plurium verificetur in persona aliquorum ex eis; Et aliqua de materia iuris accrescendi in feudo vel emphyteusis. Et de successione legitimatorum in feudis seu Castris, & bonis jurisdictionalibus.

D I S C. XLII.

Romanae annui redditus.

Annui redditus pecuniarius per Principem concessus Feudatario, in locum, seu excambium feudi ablati, an dicatur feudalis, ac iure feudi in successione regulandus.

D I S C. XLIII.

Placentina Successionis.

Pendente controversia possessionis Castrorum, & bonorum jurisdictionalium inter haereditem paganum praetenditum illa esse allodialia, & agnatum praetenditum esse feudalia, cuius eorum potior esse debeat conditio in possessore adipiscenda, vel retinenda; Et quando unus possidens dicatur alteri legitime contradicere; Et aliqua super Statuto de continuanda possessione bonorum defuncti in haereditem, an suffragetur honoribus, vel Civibus fidei ex privilegio.

Et de feudo redacto ex privilegio Principis ad allodium, an huiusmodi privilegium praedictet agnatis a lege investitura vocatis.

Et quando sententia lata cum agnato praedecessore super successione feudi, vel feudali qualitate, praedictet agnato successori venienti ex persona propria.

D I S C. XLIV.

Ariminen. Evictionis Castrorum.

Venditis castris, & secuta illorum devolutione ob lineam finitam, an & quando debeat evictio, utpote secuta de natura rei; Et an castra censentur vendita tamquam feudalia, vel tamquam allodialia.

De facultate testandi concessa alicui Feudatario de feudis, & castris, quomodo intelligenda sit, & an sit realis, ita ut sit cessibilis, ac transmissibilis in extraneum castrorum, & feudorum emptorem, vel potius personalem.

Et erecta in castris allodialibus, seu feudalibus ad quoscumque transfitoris, dignitate, seu titulo cum ordine primogeniturae ad certum genus, seu lineam restricta, an defecta linea devolvatur castra, vel potius transeat ad haereditem, & successores, ad quos alia absque dicta erectione transierit.

D I S C. XLV.

Ariminen. Castrorum.

An Dignitas, seu titulus adiectus feudis, vel castris

alia liberae dispositionis, cum ordine primogeniturae, ita qualiter eorumdem feudorum, seu castrorum successionem, quod ista cum eodem ordine regulari debeat, etiam post cessatum titulum; Et an primus acquirens, qui cum auctoritate Principis primogenituram ordinavit, possit hoc non obstante disponere de dictis feudis, vel castris, dictum ordinem successionis immutando.

D I S C. XLVI.

Bononiensis Bonorum de Fontanis.

De feudo acquisito per patrem pro se, & filiis, an proiuris quaesitum censetur ordine simultaneo, & aequè principaliter ab initio, vel potius ordine successivo.

Et an illud, vel ejus pretium esse dicatur in haereditate primi acquirentis; Et quid de dignitate, seu titulo eidem feudo annexo.

D I S C. XLVII.

Romana seu Perusina bonorum.

Transactio inita inter Dominum directum praetendentem devolutionem feudi, & eum, qui praetendat ad ejus favorem investiturae durationem, an comprehendat bona allodialia, & jura, intra, vel extra feudum existentia, ad qua ex diverso jure transigens agat.

Quando praedia, & bona existentia intra fines feudi censentur feudalia, vel allodialia.

Alia incidenter de capacitate Religiosi facti Episcopi in successione feudi; Et aliqua ad materiam Bullae Baronum, an scilicet ea cadat in illo emolumento, quod successor Baronis debitoris habuit ex transactioe a Domino directo in praemium suae praesentis super successione feudi, Et de annua responsione respectiva ad renunciationem bonorum, quando cessare debeat.

D I S C. XLVIII.

Albanensis seu Pedemontana Bonorum.

Pretium feudi, an sit feudale, & subrogatum loco feudi, ita ut pertinere debeat ad eos, qui ex lege investiturae ad ipsum feudum vocati sunt, si idem feudum adhuc remanet in genere vocato per investituram; Et quid de bonis ex eodem pretio quaesitis. Et de facultate disponendi competente primo acquirenti.

D I S C. XLIX.

Camerinensis Castrorum.

An in transactioe inita inter duos contententes de pertinentia feudi, requiratur assensus Domini, & an inita sine illo efficiat successores, etiam jure proprio venientes; Et quid ubi feudum est merè haereditarium; Et quando dicatur tale.

Et de assensu, seu beneplacito praesumptio ex lapsu temporis, sive ex aliis praesumptionibus, & adimniculis.

D I S C. L.

Nullus seu &c. Venditionis Feudi.

An primogenitus, cui ex lege investiturae, seu ex ordinatione majorum debita erat integra successio feudi, admitto secundo genitum ad eundem feudi possessionem, & venditionem, cum aequali participatione pretii, sibi praedictet, necne, ita ut portionem a secundo genito venditam possit nec ne vendicare, seu agere ad pretium contra eumdem secundo genitum.

D I S C. LI.

Feretrana servitorum.

Devoluto feudo, an ea servitia, munera, communitates, & emolumenta, quae vassalli praestabant

bant Feudatario, praestari debeant Camerae, seu Domino directo.

D I S C. LII.

Farsensis Bonorum.

Annus, & dies a jure feudorum praescriptus ad petendam renovationem investiturae, an & quando possit per Dominum abbreviari, & quid in emphyteusi. Et de natura concessionum Abbatia Farsensis.

D I S C. LIII.

Mantuanensis Successionis.

De capacitate foeminarum in successione feudorum Ecclesiae Mantuanae, & de diversis illius investiturae formulis.

D I S C. LIV.

Massanen. Castrorum.

Clerici, & personae ecclesiasticae, an, & quando sint capaces successione Feudorum, & quando feudum dicatur Ecclesiasticum, vel laicale, & an feudum possit esse diversae naturae ab ipso feudo.

D I S C. LV.

Eadem.

De competentia fori causae feudalis, coram quo scilicet cognoscenda, & tractanda sit controversia inter Dominum & feudatarium super feudi devolutione.

D I S C. LVI.

Eadem.

Recognoscens ab alio in feudum locum, seu castrum proprium, an recognoscere etiam videatur totum territorium, omniaque bona alia libera, & allodialia intra ejusdem castris fines per ipsum recognoscens possessa, ita ut in casu devolutionis, omnia tamquam feudalia devolvantur, vel potius devolvatur solum castrum, reliquis in patrimonio allodiali remanentibus.

Pendente lite seu dubio inter Dominum, cui feudum est devolutum, & haereditem feudatarii defuncti super qualitate bonorum, an essent feudalia, seu feudo annexa nec ne, quis interim in possessore retinenda vel adipiscenda obtinere debeat; Et de propositione quod Fiscus non litigat manibus vacuis, quomodo, & quando procedat; Et de cumulatione possessoris cum petitorio.

D I S C. LVII.

Romanae annuae praestationis, seu pretii minorum.

Obligatio facta per Feudatarium intuitu feudi, seu pro rebus occasione feudi quaesitis, an cesset, & resolvatur amisso feudo, non per devolutionem, vel culpam, sed ob occupationem ab inimicis Domini.

Et quid secuta ejusdem feudi recuperatione cum vi bellica, num inter ratio postliminii pro dicta obligationis reviviscit. Et aliqua de pacto resolutive super huiusmodi obligationibus adiecto in cuius gratiam illud appositum censetur.

De expensis belli factis per Dominum pro recuperatione feudi ab inimicis, an refici debeat per Feudatarium; vel converso factae per Feudatarium, an refici debeat per Dominum.

Tempus belli, seu alia calamitosa, & impeditum, an computandum sit in termino conventionali; Et aliqua de mineralibus, an pro eorum pretio debeat fructus recompensativi, ut super eis pacifice liceat citra labem usurarum.

D I S C. LVIII.

Januensis Venae.

Feudatarius expulsus a feudo per inimicos Domini.

ni, an secuta recuperatione, vendicet ejusdem feudi fructus ab emptoribus, qui illos emerunt ab eisdem inimicis seu occupatoribus, ante vel post recuperationem: Et aliqua de materia postliminii, ac de iustitia vel iniustitia belli; Et quando capta in bello fiant capientium irrevocabiles.

D I S C. LIX.

Massanen. renovationis.

An illa renovatio investiturae, quam novus successor feudi immediati, & in capite a Domino directo petere tenetur, petenda etiam sit a successore in subfeudo; Et quatenus petenda sit, an a subinfeudante, & Domino immediato, vel potius a Domino directo, & mediato.

Et aliqua de solutione relevii, seu alterius recognitionis pro renovatione.

D I S C. LX.

Lucana jurisdictionis, seu alii Domini, & Regalium.

Concessio castro jurisdictionali Ecclesiae, an censetur in feudum, vel in allodium; Et quatenus in allodium, an cum alto dominio, & cum omni moda exemptione a Principis, & secularis jurisdictione, & superioritate etiam cum Regalibus majoribus; Et quid circa appellationes.

D I S C. LXI.

Romana, seu status Ecclesiastici in feudationum.

De Bulla Pii V. de non infendantis, an comprehendat alienationes, seu concessionem fructuum, reddituum, & emolumentorum castrorum, & locorum, quae infendantur prohibita sunt, seu praediorum & bonorum, quae ipsi annexa essent. Et an penes Principem detur distinctio dominiorum, ac diversae naturae bonorum in eodem castro, vel loco.

Et aliqua de conclusione, quod prohibita alienatione feudi, non est prohibita alienatio commoditatis.

D I S C. LXII.

Tiburina Castrorum.

Dominium castris, seu feudi, an esse possit duorum in solidum, quia nempe unus sit dominus castris, alter jurisdictionis, fructuum, & emolumentorum; Et an haec dominia esse possint diversae naturae, unum scilicet jure feudi, alterum vero jure allodii.

Assignatio fructuum, & emolumentorum castris, vel rei, an importet illorum plenum dominium jure donationis in solutum, vel potius pignus, seu usufructum, an iste sit perpetuo transmissibilis ad omnes haereditem, vel potius terminetur in primo, ad materiam text. in l. antiquitas Cod. de usufructu.

D I S C. LXIII.

Civitatis Castellis contributionis.

Quando Domicelli, seu Domini inferiores castrorum, sub aliqua suprema Papae potestate existentes, habere dicantur jura Regalia, & jus collectandi vassallos, privative quoad ipsum Papam, ita ut ad hunc effectum collectarum, aliorumque onerum, non dicantur de Statu Ecclesiastico, neque sub ejus nomine veniant; Et quae loca sub ista nuncupatione Status Ecclesiastici veniant.

D I S C. LXIV.

Eugubina Collectarum.

Dominus directus mediatas, an possit in castris, & locis subinfeudatis collectare vassallos, vel potius id pertineat ad Dominum immediatum; Et an devoluto feudo, jus collectandi concessum subfeudatario expiret, vel possit revocari; Et